

Den guldhövdade fisken

(Saga från Indien)

Det var en gång en kung av Egypten som plötsligt blev sjuk. Han miste synen och hans hälsa blev så klen att han inte orkade stiga upp ur sin säng. Han samlade landets visa män runt sig och de var alla ense om det lämpliga bote-medlet: Man måste finna den guldhövdade fisken och låta kungen smaka av dess kött. Kungens ende son, prinsen, gav sig genast ut på havet för att söka denna förunderliga fisk. Under tre månader drog prinsen och hans män upp den ena märkliga fisken efter den andra, men ingen av dem var guldhövdad. Den sista aftonen innan de skulle bege sig hemåt, på den hundra dagen av sökande, hände det sig att prinsen kastade ut sitt nät en sista gång och i hans nät fastnade den guldhövdade fisken! Prinsen lyfte upp fisken i sin famn för att lägga den i ett kar med vatten, men då han såg in i fisken stora, sorgsna ögon kunde han inte längre utföra sitt uppdrag. Istället skonade han fisken och lät den dyka tillbaka ner i havet. Så återvände han hem tomhänt och visste mycket väl att hans far skulle bli arg på honom. Men han hade nog inte räknat med riktigt hur arg han skulle bli. Den gamle kungen blev fullkomligt rasande och ropade efter den kunglige bödeln. "Ditt huvud ska betala för detta! Ditt huvud ska betala för detta!" skrek han. Men medan detta hände hade en tjänare rusat till drottningen och berättat om kungens ursinne. Drottningen hämtade sin son, klädde honom i vanliga kläder och fyllde hans fickor med silver och guld. Sedan skyndade hon iväg till hamnen och satte sin son på ett skepp på väg till en avlägsen ö. "Lyssna till mig, min son!" sade hon. "En dag kommer din far att ångra sitt beslut och önska att du var hos honom igen. Då kommer han att vara tacksam för att jag räddat dig till livet. Ett sista råd ska du få av mig: Ta aldrig en man i din tjänst som vill ha betalning i slutet av varje månad!" Detta tyckte prinsen var ett underligt råd. Men han visste att hans mor var en ovanligt klok kvinna och lade det därför på minnet. Efter flera veckor till havs nådde skeppet en ö täckt av lummiga skogar och färggranna blommor. Här och var låg små byar av vita hus. Prinsen blev genast betagen i ön och köpte sig ett hus att bo i. Därefter började han söka efter en lämplig tjänare. Alla som kom till honom förklarade att de ville ha lön i slutet av varje månad, men eftersom prinsen var fast besluten att lyda sin moders råd anställde han ingen av dem.

En dag kom en främling från det fjärran Arabien till hans hus och sökte tjänsten som tjänare. Då prinsen frågade efter vad mannen önskade som lön svarade han: "Jag vill inte ha pengar. I slutet av året kan du se vad mina tjänster varit värda och då kan du belöna mig som du tycker." Då förstod prinsen att främlingen var den sorts tjänare hans mor menat och han anställde honom på fläcken.

På baksidan av den grönskande ön låg en öde öken som tillkommit av att ett rysligt monster varje dag kravlade upp ur havet och brände marken med sin härska andedräkt. Dessutom slukade odjuret all boskap och alla grödor som kom inom dess räckvidd. Den guvernör som härskade över ön skickade varje dag dit soldater för att mota bort odjuret, men av någon anledning kunde de aldrig hålla sig vakna när monstret dök upp. Till slut lovade guvernören bort sin vackra dotter till vem som helst som kunde göra dem kvitt vidundret. Så fort prinsens tjänare hörde om detta gick han till guvernörens palats. "Om min herre dräper monstret, hur tänker du belöna honom" frågade han guvernören. "Han får min dotter och allt annat han kan begära som står i min makt att ge", svarade guvernören. "Då skriver vi ett kontrakt på detta", krävde tjänaren och så skedde.

Den natten smög prinsens tjänare iväg ensam till den öde stranden på öns baksida. Han hade smort in sig

med en olja som kliade något alldeles rysligt och på så sätt höll han sig vaken då monstret kom kravlade upp ur havet. Det var ett otäckt djur, som tycktes ha drag av både orm och fågel. Men tjänaren var inte rädd för det utan smög fram mot monstret och gav

det ett kraftigt dolkhugg bakom ett av dess öron. Detta var tydligen monstrets mest sårbara ställe, ty det utstötte ett högt jämmer och rullade runt dött på sin rygg. Tjänaren skar av odjurets öron och några av dess huggtänder innan han begav sig hemåt.

Nästa morgon berättade han för prinsen vad som hade hänt och bad honom gå med troféerna från monstret till guvernören och säga att det var han som besegrat odjuret. "Aldrig i livet!" sade prinsen. "Det är du som dödat det och jag vägrar ta äran åt mig!" "Gör som jag ber dig", svarade tjänaren. "Det finns en god anledning till detta. Lita på mig och allt ska gå oss bägge väl." Till slut gav prinsen med sig och gick till guvernören, som blev mäkta förtjust över den historia den unge mannen hade att berätta. Men då guvernören gick för att hämta sin dotter bad prinsen honom istället om ett snabbt skepp som kunde föra honom och hans tjänare ut i världen.

Guvernören var glad över att inte behöva gifta bort sin dotter ännu och ordnade med nöje fram skeppet till prinsen, samt många ädla stenar och juveler i reskassa därtill. Prinsen och hans tjänare seglade iväg – och seglade och seglade tills de kom till ett stort kungadöme.

Tjänaren gick iland för att bland folket ta reda på vad för sorts ställe de kommit till. Snart kunde han återvända med spännande nyheter. Det visade sig att kungen sökte efter en lämplig make till sin dotter och att inte mindre än hundra unga män redan äktat henne, men sedan försvunnit efter bröllopsnatten. Prinsen blev lockad av detta mysterium och sökte genast upp kungen för att förklara sitt intresse som blivande svärson. Det började bli svårt att hitta intresserade män i landet och kungen blev därför glad då prinsen dök upp. Redan samma afton ordnade han bröllop mellan prinsen och prinsessan och då festligheterna var över gick de unga två till prinsessans rum. Det var en vacker kväll och prinsen satte sig att titta ut över palatsets trädgårdar i månskenet. I en öde del av trädgårdarna höll två män på att gräva en avlång grop. Det tog en stund för prinsen att inse att det var hans grav de grävde! Ingen räknade med att han heller skulle överleva. Han kunde inte förstå vad som skulle kunna hända. Prinsen titta på den vackra prinsessan som lutat sig mot en hög kuddar och nu slumrade stilla. Men plötsligt öppnade hon munnen och en svart giftorm ringlade ut! Kräldjuret satte fart mot prinsen, som nu förstod vad som hänt alla de andra friarna. Men just då slogs dörren upp och prinsens tjänare kom inrusande. Med sin dolk skar han huvudet av ormen och samtidigt som odjuret dödades vaknade prinsessan upp. Hon förklarade att hon fallit offer för en ond förbannelse, som tvingat henne att göra slut på alla sina friare på detta gräsliga sätt. Men nu när ormen var död var denna onda svartkonst hävd.

Nu slog sig prinsen till ro med sin hustru och de levde i det ståtliga palatset. Men så en dag kom en budbärare med ett brev från Egypten. Det var prinsens mor som berättade att hans far nu avlidit, men innan sin död gjort prinsen till arvinge av hela landet. Efter så lång tid på flykt kunde prinsen inte tänka sig något bättre än att återvända hem. Alltså tog han sitt snabba skepp och reste mot Egypten med prinsessan och sin tjänare. Mitt ute på havet kom tjänaren fram till honom och sa: "Nu är det dags för mig att ta farväl, ty året har gått och min tjänst hos dig är avslutad." Prinsen var bestört över tanken på att mista sin tjänare, som ju också blivit hans bästa vän, men han frågade mannen vad han nu ville ha som lön. "Inget", svarade mannen, "ty du har redan gett mig livet som gåva den dag då du släppte tillbaka mig i havet. Jag är nämligen den guldhövdade fisken, alla fiskars kung, och jag har blott betalat den skuld av tacksamhet jag har till dig." Med dessa ord hoppade tjänaren överbord, men innan han hunnit ner i vattnet hade han skinn blivit fjälligt och hans armar och ben till fenor. Som ett solblänk i vattnet glimmade den guldhövdade fisken till innan han försvann i havets djup.

Slut!